

kan komme til at overveje, hvorvidt det ikke vilde være nødvendigt at stryge Toldgrænsen mellem Øerne og Kongeriget. Jeg tror ikke det vil være muligt at faa Rigsdagen til at bringe store Pengeofre ud over det, der allerede nu ydes, men derimod vil Lovgivningsmagten vanskelig kunne modsætte sig, at der gives Øerne Adgang til toldfri Indførsel af deres Produkter her til Kongeriget. Det er en personlig Betragtning, som jeg ikke skal give ud for andet og mere, end den er. De finansielle Følger for Statskassen af dette Forhold ville ikke være væsentlige, men det kan faa indgribende Betydning og volde Vanskeligheder paa andre Felter, men det skal jeg ikke komme videre ind paa; det er jo tidsnok at tage Hatten af, naar man ser Manden. Jeg har blot ment det rigtigt at gøre opmærksom paa det her.

Saa begynder da Rigsdagen sit Arbejde paa ny, og vi gøre det med Haabet om, at det maa lykkes at naa frem til Resultater, der betegne Fremskridt. Vi staa nu saadan, at vi tør tro, at dette Haab er begrundet efter Udfaldet af det Landstingsvalg, der nys har fundet Sted. Der er det karakteristiske ved disse Landstingsvalg, at der forud for dem er ført en heftig Agitation for en Del med det vestindiske Spørgsmaal, men navnlig var der anvendt to Ting i Agitationen fra Højres Side: Spørgsmaalet om Udvidelsen af den kommunale Valgret og Spørgsmaalet om Kirkelovene. Man har søgt at skræmme Folk bort fra Venstre ved at stille disse to Forhold op som Bussemænd. Det lykkedes ikke, Valgmandsvalgene fik et saa smukt Udfald, som man kunde tænke og vente sig; at Enderesultatet blev noget magrere, end dette Valgmandsvalg egentlig gav grundet Forventning om, ligger jo i de særlige Forhold, hvorunder Landstingsvalgene i det hele taget finde Sted. Men ihvordan Landstingsvalgene ere faldne ud — et Venstreflertal er der jo ikke i Landstinget; der er næppe nogen, som finder paa at tage Navnene Frijs, Madsen-Mygdal og C. C. Andersen — man kan nok nævne disse Navne, da det ikke er i Tiltale, Omtale eller Kritik — som en Personifikation af et nyt forenet Venstre, der fremtidig udgør Landstingets Flertal. Saaledes er Forholdet ikke. Stillingen er den, at der er et Landstingsflertal, som i mangt og meget staa paa afvigende Standpunkter i Forhold til Folketinget. Men Stillingen er paa den anden Side den, at der er et — saa have vi Grund til at tro og haabe efter alt, hvad der er gaaet forud

— forhandlingsvenligt Flertal deroppe, og det er det, der styrker Forventningen om, at denne Samling, vi nu er gaaet ind til, vil kunne bringe os noget Udbytte, naar blot alle Parter tage Stillingen saadan, som den faktisk ligger, naar man ikke vil spille Tid og Kræfter paa Intriger f. Eks. i Retning af det, der har været en gammel Kongstanke, der vel heller aldrig nogen Sinde er stedt til Hvile, at faa sprængt Venstrereformpartiet i Stykker. Naar man ikke vil spille Kræfter paa dette, men tage Stillingen, som den er, at det er Venstrereformpartiet, der er Flertal her i Folketinget, at der sidder et Ministerium, som er udgaaet af dette Folketingsflertal, og at Ministeriet og Folketingsflertallet staa i Forbund med hinanden — ikke til Kamp, medmindre denne maatte blive paatvungen fra anden Side, men staa i Forbund med hinanden for Fred og med Ønsket om at føre en ærlig og loyal Forhandling med de øvrige Partier her inden for Lovgivningsmagten. Naar man vil tage Stillingen saadan, saa tør vi som sagt vente, at denne Rigsdagssamling vil bringe os fremad til Løsning af de mange Spørgsmaal, der have beskæftiget os i en Række af Aar, saaledes at vi derefter kunne begynde at tage Arbejdet op paa andre, og jeg maa tillade mig at sige større Opgaver, som vente og som kalde paa os. Med Ønsket om, at denne Forventning, vi saaledes have al Grund til at nære, ikke maa blive skuffet i denne Rigsdagssamling, skal jeg slutte disse indledende Bemærkninger.

Neergaard: Den Tale, vi nu have hørt fra Flertallets Ordfører (A. Nielsen), viser tydeligt nok, at Tankerne i Aar ogsaa hos det ledende Parti her i Salen dreje sig om Finanstilstanden, og det er i Sandhed ikke underligt, thi der gives vel ikke det Medlem her i Salen og ikke den tænkende Mand ude i Landet, som ikke har modtaget det nys forelagte Statsregnskab og Finanslovsforslaget med dyb Bekymring. Lad mig straks sige: Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, der nu satte sig, at det vilde være taabeligt at kaste Skylden for den sørgelige Finanstilstand, i hvilken vi befinde os, paa den nuværende Regering. Det ærede Medlem udtalte forskelligt derom, som jeg i og for sig kan tiltræde. Det er ganske øjensynligt, at der ud fra de Regeringshandlinger, som hidindtil ere foretagne af denne Regering, og ud fra de Lovgivningsforanstaltninger, som ere gennemførte under dens Ledelse, ikke er fremkommet noget, som kan bære Skylden